

AMUNKA

SZOCIÁLDEMOKRATA POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: DEÁK DEZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vár-utca 7. szám. — Telefon 10—96.

Felelős kiadó: JENEI SÁNDOR.

RÉSEN

RASSAY BESZÉDE közben, aki meglehetősen súlyos vádakkal illette a miniszterelnököt és meglehetősen kemény kritikát gyakorolt a mai rendszer fölött, az egyik nemzetgyűlési képviselő a következő közbeszólást kockáztatta meg: „Tíz évvel ezelőtt kellett volna a földbirtokreformot megcsinálni, akkor nem lett volna bolsevizmus”. Sajnos, a szomorú valóság az, hogy a mai rendszer vezérei még most sem akarják őszintén és igazán a földbirtokreformot, legalább a miniszterelnök kijelentése erre vall, aki Rassay szerint azt hangoztatta, hogy a földbirtokreform nem a magyar talajból fakadt. Hát ez lehet, de ugyanezt mondták annak idején a kereszténységre, majd a könyvnyomtatásra és később a felvilágosodásra. És ezek mégis talajra találtak és meghonosultak itt, kivéve talán a harmadikat.

A NEMZETGYŰLÉSEN egy szónok a legutóbb megint követelte a sajtószabadságot, az internálások megszüntetését, a gazdasági szabadságot, a törvényhozás szoliditását, a biztositását, a kivételes hatalom megszüntetését. Ezt a makacs destruktív, aki még mindig ilyeneket követel, Rassay Károlynak hívják. Méltó Drózdý és Kerekes társaságához, akiknek nemzetgyűlési beszédeiből tudvalevőleg a svájci sajtó a magyar állapotokról téves információt jelentette. A szabad Svájc fiai ugyanis azt hitték, hogy mivel ezek sajtószabadságot és egyéb szabadságokat követelnek, ilyenek nincsenek is mostanában Magyarországon. És azt hitték, hogy, még mindig internálnak nálunk és hogy kivételes hatalommal kormányoznak. Most Rassay megint felujtja ezeket a régi babonákat a nemzetgyűlésen. Ilyen szivósak ezek a babonák, az ember a sajtóban agyonüti őket és akkor feltámadnak a parlamentben.

PROHÁSZKA Ottokárnak kellemtelen kalandja támadt a napokban. Bérnáló-utjában hintaja mellett lovasbandérium haladt, amely „szokás szerint” üdvövéseket tett a levegőbe. A lovak megvadultak és ha Prohászka ki nem ugrik a kocsi-ból, akkor az árokba ragadtak volna. Ebből a szerencsés végű kalandból a hintó és a lovasbandérium különösen hangzik ki előttünk. A régi Prohászka Ottokár a hagyomány szerint gyalog tette meg utait, egy szál esernyővel és magányosan. Az evangélium igazságait a tudomány igazságaival próbálta kiegyeztetni és ezért akkor indexre is került. Ma hintón és lovasbandériummal megy bérnálni és megszavazza

a botot és a numerus clausust. Nekünk a régi jobban tetszik. Valahogy modernebb is.

ATTÓL TARTUNK, hogy a szegedi nemzeti színházból is az lesz, ami a szegedi egyetem-ből. Sok hüho semmiért és végül is csak mi adjuk meg az árát. Általában különös az a szokatlan mánia, amellyel a kurzus a maga kulturpolitikájában éppen a mozikra és színházakra veti a legfőbb gondját. Ha az iskolákkal és főleg a sokat felpanaszolt alsóbb oktatással, ha a könyvtárakkal, a komoly irodalommal és tudománnyal annyit törődnek, mint amennyit a mozikkal és színházakkal foglalkoznak, akkor itt már

a valódi kultura virágoznék és gyümölcsöznék a már-már veszedelmessé váló egyesületalapítások és estélyrendezések helyett. Szociális szempontból különösen káros dolog lenne, egy csomó művész- és munkásembernek egzisztenciáját megint bizonytalanná tenni egy csomó gúgesinné és befolyásos kurzusművész kedvéért, akiket így óhajtanak „államosítani”. Arra pedig igazán semmi szüksége Szegednek, hogy színháza lerakata legyen az államtitkár dilettánsok szindarabjainak és más notabilitások kísérleteinek, amelyekre már mégis sajnálnák vagy szégyellenék fölhasználni a fővárosi világot jelentő állami deszkákat.

meghosszabbítani mandátumunkat. Hálás a pénzügyminiszter iránt. Az elszántság benne van Hegedűs szimfóniában, de szeretnők látni a takarékos-ságot is. A hadügyi kérdésekről szólva kijelenti, hogy a magyar katona régi nimbuszát is szeretné látni. Ehhez szükséges, hogy a katona ne politizáljon. Kéri a honvédelmi minisztert, hogy a nemzeti hadsereg-ből távolítsa el a magyarul nem tudó osztrák tiszteket. A gyűlölet politikáját hagyjuk abba, mert Csonkamagyarország erejét nem gyengíteni, hanem fokozni kell. A közszabadságokra vonatkozólag megjegyzi, hogy a kisczardapárt mindent megtehet, amit megtehetett a közszabadságok védelmére. A tisztes-séges toll- és szószabadságot a párt is szükségesnek tartja. Egyoldalú sajtócenzurát nem fogad el. A költségvetést elfogadja.

A délelőtti ülés 2 órakor véget ért.

Zárt ülés.

A nemzetgyűlés délutáni ülését fél 17 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Miután a három jegyző közül egy sincs jelen, az elnök az ülést felfüggeszti, majd újból megnyitja az ülést.

Hegedűs Loránt pénzügyminiszter zárt ülés elrendelését kéri.

Az elnök a zárt ülést elrendeli.

Fegyverszüneti tárgyalás a németek és lengyelek közt.

London, június 2. (MTI.) Hírek szerint Felsősziléziában a németek és lengyelek fegyverszünet megkötéséről tárgyalnak.

„Megértés, ujjaépítés és kiengesztelődés” — Németországban.

Berlin, június 2. (MTI.) Wirth birodalmi kancellár a birodalmi gyűlésben tegnap tartotta nagy programbeszédét. Az ülésen az új kabin-et valamennyi tagja jelen volt. Wirth kancellár egyebek között ezeket mondotta:

— Programunk három szóban foglalható össze: megértés, ujjaépítés és kiengesztelődés.

Kötelezettségeinket mindvégig teljesíteni akarjuk. Ha ezen évben olyan kiviteltünk lesz, mint 1920-ban, akkor három és egynegyedmilliárd aranymárkát kell fizetnünk. Ezen összeg rendkívül nagy, de be kell bizonyítanunk, hogy mekkora teljesítőképességünk. A szabadság ügyéért a legsúlyosabb áldozat sem drága.

Zárt ülést kért a pénzügyminiszter.

— A nemzetgyűlés mai ülése. —

Budapest, június 2. A mai ülést kevéssel 11 óra előtt nyitotta meg Rakovszky István elnök. Jelenti, hogy Csizmadia Sándor napirend előtti felszólalásra kapott engedélyt.

Csizmadia Sándor: Tegnap Rassay képviselőtársam az Igazság című lapot úgy aposztrofálta, hogy azt a kormány szubvencionálja. Én a lapnak főszerkesztője vagyok és mert dolgozom, azért megfizetnek. Hogy a kiadó honnan veszi a pénzt, ahhoz semmi közöm. Aki az Igazságot olvassa, láthatja, hogy ez jó lap. (Közbeszólások: Ne csináljon reklámot.)

Csizmadia: Te nem tudsz olvasni.

Elnök: Nem arról van szó, hogy jó-e vagy nem jó az Igazság, a személyes kérdésről tessék beszélni.

Csizmadia: Az Igazság abból a célból alakult, hogy a munkásságot nemzeti alapra vigyük. A kormány mindig szubvencionált lapokat, kérdem, hogy miért ne volna szabad a magyar munkásság lapját is szubvencionálni. Én író és költő vagyok, nem is akarok a kiadóhivatal dolgozóhoz érteni.

A költségvetési vita első szónoka Szabóky Jenő. Támogatja a kormányt és elfogadja a költségvetést.

A következő szónok Berky Gyula. A miniszterelnök beszédének egyes vonatkozásaihoz kritikát lehet fűzni. A kisczardapárt várakozó állásponton fogadta a kormányt, amit nem lehet tőle rossz néven venni, mert a kisczardák egyedül nagyatádi Szabó Istvánban látják a párt álláspontjának kifejezőjét a kormányzatban. A külügyi kormányzattal nincs megelégedve. Eddigi külpolitikánk egyik bűne az abszolút passzivitás, a másik az volt, hogy az illetékes tényezők nagyon sokszor hangoztatták a magyar orientációt, ami voltaképpen

Habsburg-orientáció volt. A külügyminisztériumot az összeomlás idejében szervezték meg és nem rendelkezik azzal az erővel, amelyre ma szüksége volna a nemzetnek. A külügyminiszternek jól meg kell válogatnia munkatársait. A gyűlölködés politikáját nem lehet folytatni, mert ebbe belepustul a nemzet. Magyarország jövője nem gyűlölködés, hanem a kiengesztelődés politikája. A nyugatmagyarországi kérdés most aktuális lett. A külügyi kormányzat hibáinak tudja be, hogy a kérdés ma így áll. A baranyai kérdéssel szólna kijelenti, hogy szükségesnek tartaná, ha a költségvetési vita során a miniszterelnök vagy a külügyminiszter kijelentené, hogyha a magyar imperializmus oda bevonul, ott csak törvényes uralom fog uralkodni és törvényes bíróság fog dönteni a bűnösök felett. Ezután belpolitikai kérdésekkel foglalkozik. A nemzetgyűlés elkövette azt a hibát, amikor az 1920. I. t. c. megalkotta, ebből a törvényből kihagyott bizonyos tényeket, mint például a monarchia megszüntetését, a pragmatica sanctiót, a közös ügyek nem létezését, IV. Károly lemondását és az uralkodói jog gyakorlásának önkéntes beszüntetését stb. Egyetlen élő jog van: a nemzet joga és ezt kellett volna leszögezni. Nekünk a kormányzói intézmény létesítése alkalmával meg kellett volna határoz-nunk az időt, ameddig az intézmény fennállhat. A földbirtokreform végrehajtása ma a legfontosabb kül- és belpolitikai kérdés. A kisczardapárt biztosítani akarja az intelligencia vezető szerepét. A háború mérge kikezdte a közigazgatási reformot is. A kisczardapárt távol áll attól a gondolatától, hogy a nemzetgyűlés mandátumát 2—3 évvel meghosszabbítsa, csak a nemzetnek van joga

Munkátestestvérünk! Halljad hívó szavunk és gyere bátran közénk!

Miért kevés a víz Szegeden.

Most, amikor kétségtelenül javult a városi üzemek szénnel való ellátása, joggal kerülhet felszínre az a kérdés, hogy miért szolgáltat a vízműtelep olyan kevés vizet, hogy különösen a reggeli és a déli órákban az emeleti helyiségekben egyáltalán nem, vagy pedig alig-alig folyik. Eddig mindig azt a magyarázatot adta a mérnökség, hogy a zavarokat a kiutalt szén elégtelensége és gyöngye minősége okozza, mert nem adhatják azt a légköri nyomást, ami megfelelne a követelményeknek.

A szerdai tanácsülésen az egyik tanácsnok, aki valószínűleg szintén emeleten lakik, felvetette azt a kérdést, hogy hová tűntek azok az elektromos erőre berendezett szivattyúgépek, amelyekkel ezeltől a Tiszából és a Buvártóból vették ki azt a vízmennyiséget, ami az utcák locsolásához szükséges. Az egész tanács meglepődött erre a váratlan kérdésre. Azonnal behívták Buóc mérnököt, aki elmondotta, hogy a szivattyúgépeket a köztisztasági telepen emésztí a por, ott hevernek télen azóta, amióta Markgraf, a telep vezetője beszállította. A tanács természetesen kilátásba helyezte, hogy elrendeli majdan a gépek üzembehelyezését.

Az utcák eddigi locsolásához szükséges vizet a vízműtelep vízből vonták el. Ez pedig — amint a mérnöki hivatalban megtudtuk — egyik legsúlyosabb oka a vízmérési problémának és ezenkívül a vízműtelep vize nem lenne elég az utcák tisztességesebb locsolásához.

Tehát a meglehetősen alkalmak kihasználásának könnyelmű elmulasztása kétszeres bajt zúdított a városra és ezt a hibát nem korrigálták volna, ha csak véletlenül észre nem veszi az egyik tanácsnok, hogy a gépek nem állnak a szokott helyükön.

Abban az esetben, ha üzembehelyezik a szivattyúkat, a vízellátás is feltétlenül megjavul, azonkívül az utcák kielégítő locsolása is lehetővé válik, tehát a közegészségügy két legfontosabb követelményének teljesítése sem ütközik nehézségbe, ha csak a tanács határozatát még ebben az évben keresztülvisszik.

A Belvárosi Mozi

9 órai előadását
NYÁRI HELYSÉGÉBEN
(Dugonics-tér 12.) tartja.

Babós Árpád

szpecialista
műorás
Szeged, Oroszlán-utca 21. szám.
Óra és ékszerakcióra
és javító műhelye.
Törött aranyat a legmagasabb napi
áron veszek.

Férfi ruhákat

készen és mérték után
legolcsóbban szerezhetünk be

Vajda Farkas R.-T.

cégnél Szeged,
Kölcsey-utca 3, Royal-szálloda mellett.

Bethlen István programja a gyakorlatban.

Szemelvények a nemzetgyűlésen elmondott beszédéből.

A nemzetgyűlés szerdai ülésén, délután, terjedelmes beszédet mondott Bethlen István gróf miniszterelnök, válaszul a kormány ellen intézett támadásokra. Ebből a beszédéből — ha másként nem tapasztalunk is — könnyen meg lehet állapítani, hogyan fest Bethlen programja a gyakorlatban.

A cenzuráról azt mondja, hogy „sajtócenzura tulajdonképpen nincs”. A gyűlekező és egyesülési jog terén kizárólag rendeletekkel állunk szemben. Ezen a téren — mondotta — a szigorú ellenőrzést bizonyos ideig fenn kell tartanunk. A katonai nyomozóosztály egészen megszűnik — és a belügyminisztériumban állítanak fel nyomozóosztályt (!).

Az internálásokról ezeket mondotta:

Az internálás nem büntetés, hanem megelőzés. Az internált ma is értelmezheti magát saját költségén és ezáltal követelheti, hogy a tőle elvett pénzösszeget rendelkezésére bocsássák. Az internáltakat dolgoztatják, de ez helyes, mert a munka fogja őket visszaadni a társadalomnak.

Ami a névtelen feljelentésekre való internálást illeti, ha ilyesmi a múltban elő is fordult, amennyiben konkrét esettel jönnek hozzá, nemcsak az eljárást fogja megszüntetni, hanem a feljelentővel szemben is meg fog indítani az eljárást.

Erre nézve magában a rendeletben is van garancia. Semmi körülmények között sem indul meg névtelen feljelentésre az eljárás. (Rassay Károly: Már pedig eddig nem így volt.) Én csak arról tudok, amit saját szememmel látok. (Rassay Károly: Az a kérdés, hogy az alispán urak és a főszolgabíró urak követik-e.) Aki internálás alá vonatott, annak joga van jogi képviselőjét megnevezni, aki előterjesztheti a bizonyítékokat és megnevezheti a tanukat és megfellebbezheti az ügyet egészen a belügyminiszterig. A főgarancia a revíziós eljárásban van. Eddig a revízió hathónaponként kezdeményezett és hathónaponként mindenkinél az ügye elővétele. A mostani kormányának az a terve, hogy ezt az időt három hónapra rövidítse le és tárgyalás alatt van az a kérdés, hogy nem volna-e helyes a revíziós bizottságba egy szociáldemokrata, egy keresztényszocialista munkást és egy bírót is kinevezni.

Személyesen volt alkama meggyőződni a táborok berendezéséről. Zalaegerszegen sok internálttal beszélt négyezernél is többet és azt a meggyőződést szerezte, hogy mióta a tábor csendőrségi kezelés alatt áll, azóta teljes ott a rend és fegyelem. Van ott egy csomó ember, aki ma is kommunistának vallja magát, egy másik részük tagad, mert hiszen, akik büntetést szenvednek, rendszerint tagadnak. (Rassay: Hát mégis csak büntetés!) A kózztal és a bánásmóddal általában meg vannak elégedve. A táborban jelenleg 1192 ember van, ebből külföldi 219, elszakított területekről származó 110, összesen tehát 329 nem magyar állampolgár. A többiek közül kom-

munistá, agitátor és terrorista 550, árdrágitó és lánckereskedő 50, kém 20, román megszállás alatt hazafiátlan magatartást tanúsított 10, zsebtolvaj és közveszélyes munkakerülő 230.

Hogy miért ver fel az internálás ügye oly nagy port, annak a muli hibáin kívül az is oka, hogy ez az egyetlen hathatós védelmi intézkedés a kommunista propagandával szemben. Mióta a zsebtolvajokat, árdrágitókat és láncolókat is internálják, azóta ezek az urak tömegesen hagyják itt az országot. (Balla: Most is 80 korona egy husétel, ez nem árdrágitás?) Hogy milyen hatékony védekezés ez, azt az is bizonyítja, hogy a revali tárgyalásokon a szovjet-kormány a magyar hadifoglyok ellenében 400 ember kiadatását követelte, akik között csak csekély-számu a halálraítéltek, ellenben százan fölül vannak olyanok, akik csak internálva vannak és akikről világos, hogy rájuk nézve nagy értéket képviselnek. Ezeket az embereket szívesen kiadjuk, de biztosítani kívánjuk, hogy hadifoglyainkat meg is kapjuk.

Gondoskodni kell róla, hogy az internált táborba csak tényleg közveszélyes egyének kerüljenek. Fenn kell tartani ezt az intézményt már csak azért is, mert az oroszok főleg olyan hadifoglyokat engednek most haza, akik kommunisták és itt felfordulást akarnak csinálni.

Majd így folytatta Bethlen:

— Leszek bátor egyes részleteket felolvasni Kun Bélának két leveléből, amelyek a legutóbbi időben intéztettek a bécsi emigránsokhoz. (Balla: Kit tetszik ez alatt érteni? Garamit is? Mert Garamival szereplő, előkelő politikusok tárgyaltak még legutóbb is!) Elég hiba, mert Garami megegyezett Kunfival, aki részt vett, aki nagy mértékben kompromittálva van a proletárdiktatúrában. És rá kell mutatnom arra is, hogy megalakult Magyarországon a polgárok és munkások blokkja címen egy politikai szervezet, amely igenis összeköttetésben áll a bécsi emigránsokkal. (Csernyms: Gyaldzat! Gunda: És ezt megtűrjük? Rassay: Tessék bizonyítani. Ez hazaárulás vádja.) Nem is halottam, hogy tagadták volna. (Rassay: Kérem, én tagadom.) A blokkban benne van Batthyány Tivadar, aki Lovász Mártonnal állandó összeköttetést tart fenn. (Zaj a Ház minden oldalán. Balla: Mi van Lovászval.) Lovász együtt van Bécsben Kunfival és Garamival, már pedig Kunfi és Garami megegyeztek. (Balla: Kunfival nincs együtt, csak Garamival.)

Kun Béla leveleiből olvas fel ezután részleteket.

A felolvasás után így folytatta Bethlen:

— Igenis, a háború itt tovább folyik köztünk és a forradalom között. Ha látom, hogy a forradalom mind merészebben tolatodik elő, ha látom, hogy a forradalmi pártok új elnevezés alatt újból napfényre kerülnek és régi munkájukat a régi jel-szavakkal folytatják, ha látom a sajtó bizonyos részének perfid taktikáját, amelynek segítségével azt

a gyalázatos propagandát, amelyet Bécsben ellenünk irányítanak, most idebent az országban akarják csinálni, ha látom, hogy ez a propaganda kiterjeszti szárnyait már a bíróság előtt is, a vádlottak padján és a tanúk között, akik a forradalmat rehabilitálni akarják és ha azt látom, hogy öntudatlanul is visszhangra kél néha itt ezen törekvéseink benn a Házban, ha azt látom, hogy a nép tömegeiben is a zsarátnok még nem aludt el, a szakszervezetek kitérítetik a kommunizmusban résztvevőket, akkor kérem kell a nemzetgyűlést, ne tagadja meg a kormánytól azokat az erősebb fegyvereket, amelyek egyedül alkalmasak ma még arra, hogy ezekkel a törekvésekkel szembe szállhassunk. Bennünk meglesz az erő arra, hogy ezt a játékot észrevegyük és le is sujtsunk rá.

A miniszterelnök beszédére Rassay Károly válaszolt és visszautasította a gyanúsításokat és a vádakokat.

Belvárosi Mozi

MA UTOLJÁRA!

A haláldiadem.

Regény 5 fejezetben, az emberiség történelméből. Főszereplő: Erna Morena.

A regény Krisztus előtt 730-ban, majd Krisztus után 300-ban a népvándorlás idején a középkorban és napjainkban történik. Azonkívül:

Egy kitűnő Zigoto-vígjáték.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.
A 9 óras előadás jó időben a nyári helyiségben (Dugonics-tér 12) lesz

Szombat-vasárnap közkívánatra!
UJTÁNC-ÉS DALBETÉTEKKEL

"TUL A NAGYKRIVÁNON"

Farkas Imre operettje. -:- A dal- és táncbetétekben: Bács Irén, Boháty Lajos és Bihary A.

PÁRTÉLET.

A párttitkárság értesíti a párt tagjait, hogy amennyiben pártjárulkaikat nem a szakszervezetek útján fizetik, a járulékot a következő helyeken lehet lefizetni: az I. kerületi (Belváros) pártszervezethez tartozó elvtársak Vár-utca 7. sz. alatt (emelet), mindennap délután 5—6-ig és vasárnap délelőtt 10—12 óráig; a többi kerületi pártszervezetekhez tartozó elvtársak a központi titkárságnál (Munkásotthon, Maros-utca 4. szám) a hivatalos órák alatt, délelőtt 10—12 óráig és délután 2—7 óráig.

A JUDEX FILMEK

szereplői játszanak
A VAMPIROKBAN.

A Széchenyi Moziban

ma Priscilla Dean
és Charly Chaplin legújabb bohózata.

ma Priscilla Dean
felléptével:

A komorna büne.

Kalandorregény
5 felvonásban

Előadások 5, 7 és 9 órakor. Telefon 16—33.

A Návay-gyilkosság tárgyalása.

A csütörtöki főtárgyalást háromnegyed tíz után nyitotta meg *Markovich* Iván elnök és bejelentette, hogy a tárgyalás korábbi megnyitásának hivatalos akadályai voltak. A tárgyalás megnyitása után *Fischer* Marcell dr. a bizonyítási eljárás ki egészítése céljából több tanu meg idézését kéri.

Az első tanu *Balassa* Sándor volt, aki az elnök kérdéseire elmondta, hogy 1919 április 27-én Vásárhelyen a *Mörse*-ház előtt egy vörös katona állt őrt délelőtt féltiztől déli tizenkét óráig. A tanu Kohnban határozottan fölismeri a *Mörse*-ház előtt álló őrt.

Mörse Károly takarékpénztári főkönyvelő szintén fölismeri Kohnban azt, aki a vásárhelyi tuskivégzések ideje alatt a háza előtt őrködött.

Vajda József tanu ezután elbeszéli, hogy a halálvonaton mint vonatvezető teljesített szolgálatot.

Elnök: Milyen kocsik voltak a mozdonyhoz kapcsolva?

Tanu: Pullmann-kocsik és rendes állatszallító kocsik. Az egyik ilyen kocsiban kineztek a tuszokat. Ezt a kocsit a terroristák „hóhétkocsinak” nevezték. A kocsit padlója csupa vér volt állandóan.

Félix hangosan nevet.

Elnök: Figyelmeztetem *Félix*, ezen nincs mit nevetni. Maga állandóan nevet. Ez nem vigjáték.

Elmondja ezután a tanu, hogy Szentesen megfenyegették a tuszokat. A két Návayt is gajdesszel fenyegették. A félegyházai utvonalon tudomása szerint nem történt semmi. Kijelenti, hogy a Návayak kivégzése után egy magas, szélesvállu terrorista hozzájött és elvezette a kivégzés színhelyére. Itt látta, amikor a sírásók az áldozatokat kirabolták.

A tanu a vádlottakban nem ismeri fel a tetteseket.

A tanu megesketése után *Jessenszky* József zárfekező elmondja, hogy látta, amikor két bőrkabátos terrorista és két katonaruhás vörösőr egy elsőosztályú fülkés vasuti kocsiba föl kísért három civilruhás embert. A kocsiban öt-hat percig maradtak bent. Kihallgatásuk után elkísérték őket az állomás mögé. Pár perc múlva öt lövést hallott. A lövés irányába indult és a fák alatt száz lépésnyire látta, amikor egy terrorista lehajolt és az egyik áldozatot valószínűleg szívenszurta. Az elnök kérdéseire elmondja, hogy egy vagonra ki volt írva: Terrorvontat.

A vonat indulása előtt hallotta, hogy a terroristák egymásközt dicsekedve beszéltek, hogy gajdeszbe küldtek három burzsujt. Az egyik véres rohamkést is mutogatott.

Elnök: Fölismerne ezt a terroristát?

Tanu: Nem emlékszem az arcvonásaira.

A következő tanu, *Hajnal* Péter fekező elbeszéli, hogy a vonathoz kapcsolva volt egy vagon, amelyben a terroristák vallatták a tuszokat. Ezt „hóhétkocsinak” nevezték.

Kijelenti, hogy a Návayak kivégzéséről csak akkor hallott, amikor három-négy terrorista a mozgó vonaton dicsekedett egymásnak a kivégzéssel. Az egyik terrorista megkérdezte a dicsekvőktől, hogy melyikük szurta le a kis szőrös burzsujt. Ekkor egy alacsony, zö-

mök, barna haju terrorista kirántotta rohamkését, amelyre már rá-száradt a vér és hadonászva mesélte el a gyilkosság részleteit.

Elnök: Nézzen hátra. Fölismeri valamelyik vádlottban azt, aki a gyilkossággal dicsekedett?

Tanu (erősen vizsgálja a vádlottak arcvonásait): Nem ismerős egyik sem.

Elnök: Álljanak föl a terroristák. Nézze meg ezeket.

Tanu: Nem ismerem egyiket sem.

Elnök: Nem hallotta emliteni az *Engi* nevet?

Tanu (gondoskodik): Igen, hallottam. Pápán egy kövéres ember hangosan kiabálta ezt a nevet. Erre egy alacsony szőke, bőrruhás terrorista kiugrott a vonat egyik kocsijából és jelentkezett. Jelenkezése után bementek mind a ketten a tuszok kocsijába, ahol vallatták a tuszokat.

Elnök: Segítségért kiáltozást, sikolyt nem hallott?

Tanu: Nem, mert be volt csukva a vagon ajtaja.

Engi a tanu vallomására megjegyzi, hogy az nem felel meg a valóságnak.

Lumpler Mihály után *Kaszárnya* Ágoston mozdonyvezető eladja, hogy április végén egy terrorvontat

érkezett be a félegyházai állomásra. Ő egy mozdollyal vesztegelt, mikor az állomásfőnöktől azt a parancsot kapta, hogy a terrorvontat elé álljon a mozdollyal. Félnyolckor már utra-készen álltak, de két terrorista hozzájött és kijelentette, hogy csak később indul el a vonat. A tanu kijelenti, hogy látta, mikor három terrorista három civilruhás embert karonfogva elkísért a vonat végéfé. Nemsokára több lövést hallott. Ezután a vonat elindult.

Elnök: Hallotta, hogy a forradalmi törvényszék ítéletet hozott?

Tanu: Azt nem hallottam, de tudom, hogy a három civilt a forradalmi törvényszék a kivégzés előtt kihallgatta.

Elnök: *Sebestyén* dr. nevét nem hallotta?

Tanu: Nem.

Elnök: A mozdonyon volt egy terrorista?

Tanu: Volt. Nem beszélt semmit, csak csöndesen dohányzott.

A tanu végül kijelenti, hogy csak néhány állomásnyi távolsáig volt fönt a terrorista a mozdonyon.

A tanu megesketése után *Hegedüs* János mozdonyvezetőt és *Kis* Lajost hallgatta ki a bíróság.

A tárgyalást ezután az elnök pén-tek félkilenc órára tűzte ki.

csak két héttel ezelőtt jelentették a budapesti főkapitányság után a belügyminiszternek. Az igazgatóság véleménye szerint ezen az alapon visszavonják a rendeletnek a *Korzó* *Mozira* vonatkozó intézkedéseit, mert csakugyan nem valószínű, hogy a belügyminiszter egy amerikai állam-olgar magántulajdonát megsértse, még ha azt a lefektetett „sarkalatos elvek” ugy is kívánák.

A „Széchenyi Mozi” igazgatósága szintén keresztülvihetetlennek tartja a rendeletet, mert az új mozi telke és épülete más-más tulajdonában van. A telek ugyanis *Mihalovits* had-bíró-századosé, az épület és a felszerelés pedig a *Mozgóképszínház* *Részvénytársaságé*. A vállalat és a telektulajdonos között pedig olyan értelmű szerződés van, hogy 25 év múlva a moziépület és az egész berendezés *Mihalovits* százados tulajdonába megy át. A „Széchenyi Mozi” elvételének a moziigazgató véleménye szerint egyik másik súlyos akadály a április 10-én megjelent új lakásrendelet, amely kimondja, hogy azok az üzlethelyiségek nem rekvirálhatók, amelyeket 1920 október 3-ika után helyeztek üzembe. A „Széchenyi Mozi” pedig csak december 25-én nyílt meg.

A mozirendelet végrehajtása Szegeden.

(Törles.)

belügyminiszteri mozirendelet végrehajtás céljából megérkezett a szegedi államrendőrség főkapitányságához is. A rendelet természetesen a Budapesten alkalmazott formához hű marad, a lefektetett irányelveket betartja

(Törles.)

A rendelet a hat szegedi mozgóképszínház közül ötnek visszavonja a játszási engedélyét, még pedig a *Korzó*, *Széchenyi*, *Uránia*, *Apolló* és a *Dugonics* *Mozit* veszi el régi tulajdonosaiktól. A Belvárosi Mozi engedélyét érintetlenül hagyja, sőt azt tizenöt évre meghosszabbítja.

A *Korzó* *Mozit* az „Egyesült Keresztény Ligák”, a *Széchenyit* a „Magyar Társaság”, az *Urániát* *Pautl* Kálmán nyugalmazott miniszteri osztálytanácsos, az *Apollót* a „Hadró”, a *Dugonics* *Mozit* pedig a „Felvidéki Liga”. Kimondja a rendelet, hogy a magánjogi személynek ítélt mozi engedélye az új tulajdonos élete végéig érvényes, a többi pedig (társaságok, ligák, szövetségek és egyesületek) husz évig. Az-

után kérni kell az engedélyidő meghosszabbítását. Az új tulajdonosok formálisan senkinek sem adhatják át a mozi, csak a magánszemélyek mozija alakulhat át részvénytársasággá. A végrehajtás napja július elseje. Ettől az időtől számított negyvennyolc órán belül kötelesek a régi tulajdonosok a helyiséget átadni, a berendezést vagy elszállítani, vagy pedig az eladására meg-egyezni az új tulajdonosokkal.

A rendelet csak az új tulajdonosok jogairól és köteleseiről intézkedik, azt azonban nem mondja ki, hogy a régi jogviszonya hogyan áll. Az érdekelt mozisokat a rendeletről még eddig nem értesítette a rendőrség hivatalosan.

A rendeletről vonatkozólag kérdést intéztünk a *Korzó* *Mozit* igazgatóságához, ahol azt az értesítést kaptuk, hogy a mozi elvétele csakis tévedésen alapulhat. Az eredeti mozi-rendelet megjelenése után ugyanis úgy jelentették be a *Korzó* *Mozit*, mint a *Back-testvérek* tulajdonát. Időközben azonban a részvényeket megvásárolta *Bem* *Blumenthal* amerikai milliomos. A tulajdonosváltást

(Törles.)

**Biztosította
jegyeit
a Vampirokhoz?**

SZAKMOZGALOM.

Munkásotthon építési-alap 11.730

A Munkásotthon gondnokánál
NÉPSZAVA
kapható.

Értesítés. A földmunkások helyi csoportja a Veresács-utca 33. szám alatti Szélpál-féle vendéglőből a *Munkásotthonba* (Maros-utca 4. szám, Kiskaszinó) költözött. Pénztári órák minden vasárnap délelőtt 9-től 12 óráig.

Felhívás. A borbély- és fodrász-segédék szakegylete felhívja a tagdijakkal hátralékos tagokat a hátralékok sürgős rendezésére. Pénztári órák kedden és pénteken este 7-től 8 óráig.

Pénteki gyűlés.

Textilmunkások és munkások rend-kívüli taggyűlése este 6 órakor a Munkásotthonban.

TELEFON:
Igazgatóság 455.

KORZÓ-MOZI

TELEFON:
Pénztár 11-85.

Pénteken, szombaton és vasárnap, június hó 3-án, 4-én és 5-én:

Az idei szezón **Fern Andra**
attrakciója!

Az aranybörtön.

Safendri, egy indiai táncosnő regénye 6 felvonásban.

A főszerepben: **FERD ANDRA.**

Előadások 5, 7 és 9 órakor. Az esti előadások a nyári helyiségben tartatnak meg.

HIREK

— **Rupertet kizárták a kisgazdapártból.** Budapesti jelentik: A kisgazdapárti intéző-bizottságának tegnap esti ülésén szótartották, hogy Rupert Rezső aláírta Rassay Károly tegnap beterjesztett határozati javaslatát, melyben azt kívánja, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a kormányt, hogy a törvényre emelt választási rendelet alapján az általános községi és törvényhatósági választásokat legkésőbb szeptember havában írja ki. Az intéző-bizottság a bejelentés után elhatározta, hogy Rupert Rezsőt a határozati javaslat aláírása miatt felszólítja, hogy lépjen ki a pártból. Ha Rupert ennek a felhívásnak nem tenne eleget, a bizottság párttervezet elé terjeszti az ügyet. Az indítványt az intéző-bizottságban Vasadi Balogh György adta be.

— **Összeírják a hatósági ellátásra jogosultakat.** A közölt közlélmészügyi miniszteri rendelet alapján Szegeden is hamarosan összeírják azokat, akiknek joguk van a hatósági lisztellátásra. A közlélmészési hivatal vezetője felhívást intéz az érdekeltekhez, hogy egy később megjelölendő időben a—b—c sorrendben jelentkezzenek a közlélmészési hivatalban.

— **A francia vasutasszövetség gyűlése.** Párisból jelentik: A francia vasutasszövetség évi gyűlésén 343 kiküldött vett részt. A többség a reformisták rendszere mellett szavazott.

— **Barta Ábel a kirakatban.** Váradi Béla Váci-utcai divatárkereskedésében egy fehér vászoncipő vonta magára a figyelmet, amelyen egy cédula a következő felírást tartalmazta: Készítette Barta Ábel volt belügyminiszter a zalaegerszegi internáltak táborában.

— **Feloszlatták a békekonferencia német delegációját.** Párisból jelentik: A párisi békekonferencia német delegációját feloszlatták. A delegáció teendőit a német nagykövetség fogja ellátni.

— **Az emeletépítési akció — abszurdum.** A csütörtöki tanácsülésen bejelentette Balogh Károly, hogy a budapesti építési vállalat emeletépítési akciója — pénzügyileg lehetetlen, mert a megbízottjuk által közölt számítások szerint egy két szobás lakás után évente negyvenkétezer korona lakbért kellene fizetni.

— **A magyar-cseh gazdasági tárgyalások.** Prágában ma kezdtek meg a magyar-cseh gazdasági tárgyalásokat.

— **A vidéki román uttlevelek.** A budapesti román főkonzul értesíti a vidéki utlevél-vizumkérőket, hogy a vizum június 1-től fogva minden költség leszállításával 380 korona. Az összegét postautalvánnyal kell beküldeni Trifu román főkonzul részére: Budapest, Adria-szálló.

Cocantin és a kis Jancsi játszanak A VAMPIROKBAN.

— **Szabó Dezső pöre a kincstárral.** A budapesti törvényszék ma tárgyalta a kincstárnak Szabó Dezső ellen indított perét. A bíróság ítéletében Szabó Dezsőt kötelezte, hogy az általa felvett 28000 koronát és annak kamatait 15 nap alatt fizesse meg a kincstárnak.

— **Felhívás.** A munkásszínpad tagjait kérjük, hogy pénteken este 7 órakor szepesztáson a Munkásokthonban megjelenni szíveskedjenek. A vezetőség.

— **A legkellemesebb vacsorázóhely a Tisza-szálloda** kényelmes, árnyas kerthelyisége, amely tegnap megnyitott. A Belvárosi Mozival szemben is van bejárat.

— **Rivalódi JANINA** cigaretta sodrópapírral viznyomással kéri a dohányfőzsdékben.

— **Bonyodalmak a város gázgyári haszonrészesedése körül.** A döntő-bizottság — mint ismeretes — megváltoztatta a gázgyári szerződésnek azt a rendelkezését, amely kimondja, hogy a városnak a gázgyár bruttó jövedelméből öt százalékos haszonrészesedés jár, ez azonban nem lehet több évi kétszáz ezer koronánál. Az új megállapítás szerint ezt az összeget felemelték hatszáz ezerre március elsejétől kezdődőleg. A gázgyár negyedévenként szokta fizetni a haszonrészesedést, ebben az évben azonban még nem fizetett. Beadványban értesítette a város tanácsát, hogy ezentul nem mutatja be a számításokat, hanem minden negyedévben kijuttatja a 150 ezer koronát. Az év első két hónapjában esedékes részesedésre azonban nem vonatkozik a döntőbizottság rendelkezése és így a tanács ragaszkodik az erre az időre vonatkozó számadások bemutatásához.

— **Majd a rendőrség...** Az árvizsgáló bizottság segítségkérő átirata megérkezett a tanácshoz. A polgármester azonban kijelentette, hogy a piacok ellenőrzése nem a városra, hanem az államrendőrségre tartozik. Átiratot küldenek ebben az ügyben a főkapitányhoz.

— **A komorna büne,** a legsikerültebb amerikai kalandorfilm ma kerül bemutatásra a Széchenyi Moziában. A főszerepet Priscilla Dean, ez a nagyteljesítései szép színésznő játsza, kinek sokoldalú tehetségét a vígjátéki naivitól kezdve a kalandornőig volt alkalmunk csodálni. Ezenkívül Charly Chaplinnal, a legkedveltebb komikussal a főszerepben egy kacagtató burleszk szerepel a műsoron.

— **Elítélt szeszlovajok.** A szegedi törvényszék büntetőtanácsa csütörtökön tárgyalta Kovács István és társai büntügyét. Ugyanis Kovács István, mint a Patzauer-cég kocsisa két társával együtt a cég bezárt pincéjéből 17 hektoliter szeszt loptak el. A lopott szeszt azután többszáz ezer koronáért értékesítették és a pénz részét elköltötték. Többnapos tárgyalás után a bíróság csütörtökön tizenhét (délután öt) órakor hirdette ki az ítéletet. Kovács István, mint tettest, 4 évi fegyházra; id. Gyurics Mihályt, mint tettestársat 2 és fél évi fegyházra; ifj. Gyurics Mihályt, mint tettestársat, 8 havi börtönrre; Gyurics Károlyt, mint orgazdát 7 havi börtönrre; Tombácz Istvánt tulajdonelleni kihágásért egyhavi elzárásra ítélte a bíróság. A többi vádlottat a bíróság a vád és minden következménye alól fölmentette. Az ügyész súlyosbításért főlbebezt.

— **Rosszindulatú száj- és körömfájás Szeged környékén.** Az állatorvosi hivatalból nyert értesülésünk szerint a makói közlegelőkön erősen pusztít a rosszindulatú száj- és körömfájás. A megbetegedett állatok huszonöt százaléka elpusztul. A járvány Dorozsmán is fellépett. Makón és Dorozsmán szigorú határozat rendeltek el.

— **A fürdés áldozata.** Csütörtökön tizenhét (este hat) órakor jelentették a rendőrségen, hogy egy ismeretlen 14-16 évesnek látszó fiú fürdés közben a Regdon-uszodától száz lépésnyire elmerült a Tiszában. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Hírek a rendőrségről.** M. János 15 éves Felhő-utca 24. szám alatti iskolafüti szerdán tizenhét (délután öt) órakor egy kocsi elütötte. A mentők könnyebb sérüléseivel beszállították a kórházba. — **Lévai István** 24 éves foglalkozás nélküli vasmunkás szerdán este fejbe akarta magát löni. Azonban tettét észrevették és megakadályozták. Lévai már régebbi idő óta súlyos idegban szenved és azért akart megválni az életől. Beszállították a kórház elmeosztályába, ahol gyógykezelés alá vették.

— **Lopasért — négy hónap.** A szegedi törvényszék Pókay-tanácsa Lung Pál Mihály szentesi lakost, mert a múlt év őszén lakásadóját meglopta, négy hónapi fegyházra ítélte.

KULTURA.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Péntek először: Szilveszter, operett.
Szombat: Szilveszter, operett.
Vasárnap délután: Offenbach, operett.
Vasárnap este utolsó előadás: Szilveszter, operett.

Az esti előadások 8 órakor kezdődnek.

Bucszások. Szerdán este bucsuzott a szegedi közönségtől a társulat két értékes és kedvelt tagja: Tamás Anna és László Tivadar. A Hattyuban volt legnagyobb külső sikerük és ez a darab szolgált színés keretül annak a meleg és hangos ünneplésnek, amellyel a tele ház publikuma kiténtette a két távozó művészt. A sikerből Palágyi, Uti és mások is kivették részüket, úgy látszott, mintha az egész együttes bucsuzott volna.

MOZI

Vamprok. Csupa fokozódó izgalom, érdekesség, finomság és ötletesség a Gaumont-filmgyár legújabb 4 részes filmóriása, mely a „Vamprok” címet viseli és Feuillade „Egy újságíró kalandjai” c. igen érdekes regényéből készült. Főszerepeit a „Judex”-filmek jól ismert szereplői, az ellenállhatatlan humoru Marcel Levesgue (Cocantin), az elegáns Edmond Mathé, a gyönyörű Diana Monti, a bájos gyermekszínész, a kis Jancsi, mind a filmjátszás legelső művészei alakítják. A szereplők ismert jócsengésű nevei mellett a darab érdekes és mindvégig lebilincselő cselekménye, pazar kiállítás, a rendezés nagyszerűsége is egyaránt hozzájárulnak ahhoz az előrelátható biztos sikerhez, melyet minden egyes úgynevezett „Judex”-film eddig aratott. A filmkolosszust nagy anyagi áldozatok árán a Belvárosi Mozi szerezte meg és első részét már június 10., 11. és 12-én, a második részt június 13., 14-én, a harmadik részt 15., 16-án és a negyedik részt 17. és 18-án, tehát az egész regényt négy részben egy hét alatt fogja bemutatni.

Az Aranybörtön. Pénteken, szombaton és vasárnap egy különös hatású exotikus filmet vetít a Korzó Mozi, melynek „Aranybörtön” a címe. A filmen egy indiai táncosnő kalandos regénye bontakozik ki.

Burgonya

3 kor. 50 fillér
Központi Tejcsarnok r.-i.
fióktelejsarnokaiban.

Tőzsde.

Budapest, június 2.

Napoleon	750-760	Rubel	0.68-0.70
Font	835-905	Lei	3.70-3.95
Dollár	225-235	Szokol	3.40-3.50
Fr. frank 1925.-19.60		Sv. frank	—
Márka	3.65-3.75	Kor. dinár	6.85-7.05
Lira	12.40-12.70	Fr.	6.85-7.05
Osztr. kor.	37.5-39.5	L. marka	23-25

Zürich, június 2. (Nyitás.)

Berlin	9.02.5	Budapest	2.40
Newyork	5.70	Bécs	1.32.5
Milano	3.15	Bukarest	9.45
Zágráb	4.32.5	Osztrák bély.	1.02
Prága	8.32.5	Varsó	—55

Zürich, június 2. (Zárlat.)

Berlin	8.97.5	Madrid	—
Hollandia	196.20	Buenos-Aires	—
Newyork	569	Zágráb	4.30
London	22.22	Prága	8.40
Páris	47.85	Budapest	2.35
Milano	30.10	Bécs	1.32.5
Brüsszel	—	Bukarest	9.45
Stockholm	—	Osztrák bély.	1.02
Krisztiania	—	Varsó	0.55
Kopenhága	—		

Dinár, dollár, lei

idegen pénzek beváltása, eladása.
Pénztári óra egész nap. Károlyi-utcai Bank- és Pénzváltó-üzlet.

Varga Mihály

kötélgyáros Szeged, Aradi-u. 4.
Sürgőnycim: KENDER. TELEFON: 469.
Gyárt és szállít a legutányosabb áron mindennemű gazdasági kötélat, zsinort (spárgát), zsákot, ponyvát, hálót, szőlőkötöző fonalat, raffiát stb. cikkeket.

Fischer Alkalmi Áruház

KÁRASZ-U. 5. (Rosman születésnapján.)

Üzletáthelyezés miatt leszállított árak

140 cm. széles férfi angol szövetek	260—475 K-ig
Francia delinek	52 K
Francia batizt	59 K

Kérjük kirakatunkat megtekinteni!

Egészséges MOÓRI KRUMPLI

érkezett. Kapható maximális áron. Viszonteladónak engedmény.

Bokor János cégnél,

Valéria-tér sarok.

Windisch V., műszerész

Szentgyörgy tér 5. szám.
Kerékpárjavításokat pontosan és legolcsóbban eszközöl.
Az összes alkatrészek gyári áron.

KITŰNŐ MINŐSÉGŰ, kevert

JUHTÚRÓ

kilója 65 korona.

Központi Tejcsarnok r.-i.
fióktelejsarnokaiban.

Makulatura

kapható a kiadó-hivatalban.

Megnyílt! KÓKAY ISTVÁN
könyv-, papir- és
írószer-kereskedése
Szeged, Feketesas-utca 17.